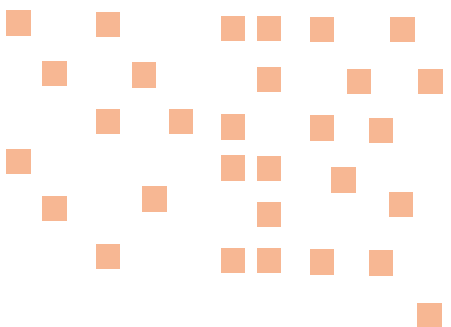

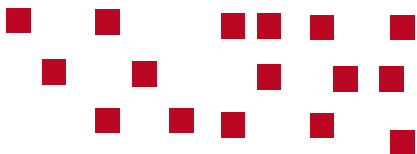
ZAMBIA

SYTUACJA BEZPIECZEŃSTWA

**Sytuacja bezpieczeństwa i zagrożenia
dla ludności cywilnej w Zambii**

**DPU-WIKP-424/390/2026
30.06.2026**

TREŚĆ ZLECENIA

Proszę o informację na temat sytuacji bezpieczeństwa w Zambii.

INFORMACJE DEMOGRAFICZNE

LUDNOŚĆ

Populacja Zambii liczy ponad 22,5 mln osób.^[1]

SKŁAD ETNICZNY

Społeczeństwo Zambii obejmuje ponad siedemdziesiąt grup etnicznych. Wiele z nich wykazuje duże podobieństwo pod względem kulturowym lub językowym. Część z nich stanowią populacje stosunkowo niewielkie, liczące mniej niż 1% ogółu mieszkańców kraju.^{[2][3]}

Główne grupy ludności w Zambii obejmują m.in. społeczności: Bemba – 3,3 mln osób (33,6%), Nyanja – 1,8 mln (18,2%), Tonga – 1,7 mln (16,8%), Lozi (Barotse) – 770 tys. (7,8%), Mambwe – 580 tys. (5,9%), Tumbuka – 500 tys. (5,1%) oraz Lamba – 165 tys. (2%). Ponadto populację kraju uzupełniają mniejsze grupy, w tym około 11,9 tys. osób pochodzenia azjatyckiego oraz 6,2 tys. osób pochodzenia europejskiego.^[4]

SKŁAD RELIGIJNY

Zgodnie z szacunkami Zambia Statistics Agency (ZamStats), 95,5% populacji kraju identyfikuje się jako chrześcijanie; w tym 75,3% deklaruje przynależność do tradycji protestanckiej, natomiast 20,2% do Kościoła rzymskokatolickiego. Wśród protestantów najliczniejsze wspólnoty stanowią Kościół anglikański, chrześcijanie ewangelikalni oraz grupy zielonoświątkowe. Znaczna część społeczeństwa łączy elementy chrześcijaństwa z tradycyjnymi wierzeniami rdzennymi, tworząc formy religijności synkretycznej.^[5]

Według danych ZamStats, około 2,7% mieszkańców to Zambii muzułmanie. W kraju mieszkają także mniejsze populacje wyznawców hinduizmu, bahaizmu, buddyzmu, judaizmu oraz sikhizmu. Jeszcze mniej liczne są grupy praktykujące inne systemy wierzeń, w tym religie rdzennych społeczności oraz praktyki określane jako czary, a także osoby niereligijne.^[6]

---

¹ Wordometer, Zambia Population (Live), <https://www.worldometers.info/world-population/zambia-population/>

² Study.com, Ethnic Groups of Zambia | People & Language, <https://study.com/academy/lesson/zambia-ethnic-groups.html>

³ Minority Rights Group, Zambia, <https://minorityrights.org/country/zambia/>

⁴ Minority Rights Group, Zambia, <https://minorityrights.org/country/zambia/>

⁵ USDOS (US Department of State), 2023 Report on International Religious Freedom: Zambia, 26.06.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-report-on-international-religious-freedom/zambia/>

⁶ USDOS (US Department of State), 2023 Report on International Religious Freedom: Zambia, 26.06.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-report-on-international-religious-freedom/zambia/>

USTRÓJ I SYTUACJA POLITYCZNA

USTRÓJ

Zambia uzyskała niepodległość od Wielkiej Brytanii w 1964 r., wcześniej tworząc część półautonomicznej federacji jako Północna Rodezja. Kraj ten stał się republiką bezpośrednio po uzyskaniu niepodległości w październiku 1964 r. Konstytucja ogłoszona 25 sierpnia 1973 r. uchyliła pierwotną ustawę zasadniczą z 1964 r. Nowa konstytucja oraz następujące po niej wybory powszechne z grudnia 1973 r. stanowiły finalny etap wprowadzania modelu określanego jako „jednopartyjna demokracja partycypacyjna”, w którym United National Independence Party (UNIP) była jedyną legalnie działającą partią polityczną. W odpowiedzi na narastającą presję wewnętrzną, w 1991 r. dokonano jednak nowelizacji konstytucji, umożliwiając ponowne wprowadzenie systemu wielopartyjnego.^{[7][8][9]}

Zgodnie z konstytucją z 1996 r. Zambia jest republiką.^[10]

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY

Zambia podzielona jest na 9 prowincji: Central, Copperbelt, Eastern, Luapula, Lusaka, Northern, North-Western, Southern oraz Western. Prowincje zarządzane są przez mianowanych wiceministrów.^[11]

---

⁷ Gov.pl, Zambia, <https://www.gov.pl/web/rpa/zambia-ie>

⁸ Britannica, Government and society, <https://www.britannica.com/place/Zambia/Government-and-society>

⁹ USDOS (US Department of State), Zambia (02/07), Archived Content, <https://2009-2017.state.gov/outofdate/bgn/zambia/80169.htm>

¹⁰ Gov.pl, Zambia, <https://www.gov.pl/web/rpa/zambia-ie>

¹¹ Gov.pl, Zambia, <https://www.gov.pl/web/rpa/zambia-ie>

Mapa. Podział administracyjny Zambii.^[12]

STRUKTURA WŁADZY

GŁOWA PAŃSTWA

Głową państwa, a zarazem szefem rządu, jest prezydent wybierany w wyborach powszechnych na 5-letnią kadencję (z prawem do jednej reelekcji).^{[13][14]}

Aktualnym prezydentem Zambii jest **Hakainde Hichilema**, który został wybrany na ten urząd w sierpniu 2021 r.^[15] Zdobył on 44,84% głosów. Drugie miejsce zajął Lungu Edga (22,13% głosów).^[16]

¹² Wikimedia Commons, File: Zambia, administrative divisions - de - colored.svg, domena publiczna, https://pl.wikipedia.org/wiki/Plik:Zambia,_administrative_divisions_-_en_-_colored.svg

¹³ Gov.pl, Zambia, <https://www.gov.pl/web/rpa/zambia-ie>

¹⁴ Gov.pl, Zambia, <https://www.gov.pl/web/rpa/zambia-ie>

¹⁵ International Growth Centre, Hakainde Hichilema, President Republic of Zambia, <https://www.theigc.org/people/hakainde-hichilema>

¹⁶ Electoral Commision of Zambia, General Election Results, https://www.elections.org.zm/?page_id=4293

RZĄD I PREMIER

Władzę wykonawczą sprawuje rząd, powoływany spośród członków Zgromadzenia Narodowego przez prezydenta i przez niego kierowany.^[17]

PARLAMENT I WYBORY PARLAMENTARNE

Władza ustawodawcza należy do 1-izbowego Zgromadzenia Narodowego o 5-letniej kadencji, liczącego 156 miejsc.^[18]

Ostatnie wybory parlamentarne w Zambii odbyły się 12 sierpnia 2021 r. W wyborach zwyciężyła **Zjednoczona Partia na rzecz Rozwoju Narodowego (United Party for National Development, UPND)**, kierowana przez obecnego prezydenta kraju, Hakainde Hichilemę, zdobywając 82 mandaty. **Patriotyczny Front (Patriotic Front, PF)** byłego prezydenta, Edgara Lungu, uzyskał 60 mandatów, co oznaczało spadek z wcześniejszych 80.^{[19][20]}

W dniu 10 września 2021 r. nowo wybrane Zgromadzenie Narodowe zebrało się na pierwszym posiedzeniu i wybrało Nelly Butete Kashumbę Mutti (członkinię mianowaną) na nową marszałkinię. Ta prawniczka z Lusaki została tym samym pierwszą kobietą w historii Zambii, która objęła tę funkcję.^[21]

Kolejne wybory parlamentarne w Zambii są przewidziane na 13 sierpnia 2026 r.^[22]

SYSTEM PRAWNY

Po uzyskaniu niepodległości Zambia zdecydowała się na równoległe stosowanie prawa zwyczajowego (poszczególnych grup etnicznych) oraz prawa stanowionego. To ostatnie wywodzi się z angielskiego systemu common law i dominuje w praktyce orzeczniczej sądów wyższych instancji (od sądów niższych po Sąd Najwyższy).^[23]

KARA ŚMIERCI

Według ostatniego raportu Amnesty International z 2026 r., prawo Zambii nie przewiduje kary śmierci za żadne przestępstwo.^[24]

---

¹⁷ Gov.pl, Zambia, <https://www.gov.pl/web/rpa/zambia-ie>

¹⁸ IPU Parline, Zambia, National Assembly, <https://data.ipu.org/parliament/ZM/ZM-LC01/election/ZM-LC01-E20210812/>

¹⁹ Electoral Commission of Zambia, General Election Results, https://www.elections.org.zm/?page_id=4293

²⁰ IPU Parline, Zambia, National Assembly, <https://data.ipu.org/parliament/ZM/ZM-LC01/election/ZM-LC01-E20210812/>

²¹ IPU Parline, Zambia, National Assembly, <https://data.ipu.org/parliament/ZM/ZM-LC01/election/ZM-LC01-E20210812/>

²² PRIO, Zambia's 2026 general elections: Democratic progress amid persistent challenges, <https://www.prio.org/publications/14758>

²³ Global Access to Justice, Zambia <https://globalaccesstojustice.com/global-overview-zambia/?lang=en>

²⁴ Amnesty International, Death penalty report 2025, 05.05.2026, <https://www.amnesty.org.uk/knowledge-hub/all-resources/death-penalty-report-2025/>

SYTUACJA BEZPIECZEŃSTWA

ANALIZA STATYSTYCZNA

Według danych ACLED, w Zambii w wyniku różnego rodzaju incydentów związanych z naruszeniem bezpieczeństwa zginęło łącznie: w 2024 r. 10 osób, w 2025 r. – co najmniej 15. W obu przypadkach były to ofiary przemocy tłumu.^[25] Do czerwca 2026 r. odnotowanych zostało co najmniej 7 ofiar śmiertelnych (zbrojny napad).^[26]

CHARAKTERYSTYKA SYTUACJI BEZPIECZEŃSTWA

Za bezpieczeństwo kraju odpowiadają siły zbrojne Zambii (ang. Zambian Defence Force, ZDF). Choć należą one do mniejszych formacji wojskowych w regionie Afryki Południowej, są powszechnie oceniane jako stosunkowo dobrze wyszkolone oraz profesjonalne. Formacja liczy około 16 000 żołnierzy i obejmuje Armię Zambii, Siły Powietrzne Zambii oraz Narodową Służbę Zambii, przy czym dowódcy każdej z tych jednostek składają raporty bezpośrednio prezydentowi.^[27]

Ogólna sytuacja bezpieczeństwa w Zambii jest relatywnie stabilna w porównaniu z niektórymi państwami sąsiednimi w regionie Afryki Południowej. Kraj mierzy się jednak z określonymi wyzwaniami wewnętrznymi, obejmującymi kwestie przestępczości, zgromadzeń politycznych itp. (patrz dalej).^[28]

W Zambii nie działają obecnie żadne aktywne ugrupowania rebelianckie ani krajowe ruchy powstańcze, które stanowiłyby zagrożenie dla stabilności państwa.^[29]

W ostatnich latach (2024-2025) ACLED wspomina o działających w Zambii milicjach etnicznych Lunda i Luwale, jak również niezidentyfikowanych ugrupowaniach zbrojnych, jednak odnotowano zaledwie kilka incydentów z ich udziałem. Nie było ofiar śmiertelnych.^[30] W 2026 r. brak jest doniesień na temat ich aktywności.

USTAWODAWSTWO SPECJALNE

Nie znaleziono informacji wskazujących na to, by w Zambii obowiązywało obecnie ustawodawstwo specjalne typu: stan wojenny, operacja specjalna, godzina policyjna itp.

---

²⁵ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Zambia, data od 01.01.2024 do 10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

²⁶ Xinhuanet, At least 7 killed in western Zambia attack, 07.06.2026, <https://english.news.cn/africa/20260607/b0aad94db5fd482086ca8ce8902ec52d/c.html>

²⁷ Defenceweb, African Military Profile. Zambia, <https://defenceweb.co.za/security/african-militaries/zambia/>

²⁸ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Zambia, data od 01.01.2024 do 10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

²⁹ BTI transformation Index, Zambia Country Report 2026, <https://bti-project.org/en/reports/country-report/ZMB>

³⁰ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Zambia, data od 01.01.2024 do 10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

SYTUACJA LUDNOŚCI CYWILNEJ

ANALIZA STATYSTYCZNA

Według danych ACLED, w Zambii w wyniku różnego rodzaju incydentów związanych z naruszeniem bezpieczeństwa zginęło łącznie: w 2024 r. 10 osób cywilnych, do października 2025 r. –11. W 2026 r. odnotowano co najmniej 7 przypadków śmierci cywilów.^[31]

Wszystkie ofiary w 2024 r. oraz 2025 r. zostały zabite w wyniku przemocy tłumu.^[32] W 2026 r. 7 osób poniosło śmierć w zbrojnym ataku bandytów.^[33]

ZAGROŻENIA DLA CYWILÓW ZWIĄZANE Z KONFLIKTEM ZBROJNYM

DZIAŁANIA WOJENNE

W okresie od początku 2024 r. do chwili obecnej na terenie Zambii nie odnotowano regularnych działań zbrojnych, które spowodowałyby straty wśród ludności cywilnej.

DZIAŁANIA PARTYZANCKIE

W okresie od początku 2024 r. do chwili obecnej na terenie Zambii nie odnotowano regularnych działań partyzanckich, które spowodowałyby straty wśród ludności cywilnej.

DZIAŁANIA ODWETOWE

W okresie od początku 2024 r. do chwili obecnej na terenie Zambii nie odnotowano regularnych działań odwetowych, które spowodowałyby straty wśród ludności cywilnej.

SYTUACJA HUMANITARNA W STREFACH KONFLIKTU ZBROJNEGO

W okresie od początku 2024 r. do chwili obecnej w Zambii nie odnotowano zagrożeń związanych ze złą sytuacją humanitarną, która byłaby spowodowana jakimkolwiek konfliktem zbrojnym.

---

³¹ Xinhuanet, At least 7 killed in western Zambia attack, 07.06.2026, <https://english.news.cn/africa/20260607/b0aad94db5fd482086ca8ce8902ec52d/c.html>

³² ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Zambia, data od 01.01.2024 do 10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

³³ Xinhuanet, At least 7 killed in western Zambia attack, 07.06.2026, <https://english.news.cn/africa/20260607/b0aad94db5fd482086ca8ce8902ec52d/c.html>

ZAGROŻENIA DLA CYWILÓW NIEZWIĄZANE Z KONFLIKTEM ZBROJNYM

TERRORYZM

W okresie od początku 2024 r. do chwili obecnej na terenie Zambii nie odnotowano zdarzeń o charakterze terrorystycznym.

POZAPRAWNE EGZEKUCJE, UPROWADZENIA, POGROMY

W Zambii dochodzi incydentalnie do pozaprawnych zabójstw, które wynikają zwykle z przemocy tłumy. W 2024 r. oraz 2025 r. odnotowano odpowiednio 10 i 11 ofiar cywilnych tego typu zdarzeń, natomiast w 2026 r. było to co najmniej 7 ofiar.

Przykłady:

- 18 marca 2024 r. tłum zabił 4 osoby w dystrykcie Chifuabuli oskarżone o uprawianie czarów (Luapula).
- 4 kwietnia 2025 r. doszło do zamordowania 3 mężczyzn w Shinbuyunje (region Centralny), którzy zostali przyłapani na kradzieży bydła.
- 4 października 2025 r. zabito 2 mężczyzn w Nakonde (Muchinga), którzy usiłowali ukraść motocykl.^[34]
- 7 czerwca 2026 r. doszło do ataku uzbrojonych bandytów na wioskę w Prowincji Zachodniej (Western Province), w którym zginęło co najmniej 7 osób. Napastnicy podpalili pięć domów, zabijając sześć osób w pożarze. W wyniku napaści zginęło także niemowlę.^[35]

PRZEMOC STOSOWANA W TRAKCIE DEMONSTRACJI I PROTESTÓW

W Zambii zdarzają się sporadyczne starcia między frakcjami politycznymi a siłami bezpieczeństwa, szczególnie w okresach wyborczych.^{[36][37]} Policja egzekwuje przepisy **Public Order Act z 1955 r.**, uznając różne zgromadzenia opozycji oraz marsze polityczne za nielegalne w przypadku braku wcześniejszego oficjalnego zawiadomienia i/lub uzyskania wymaganych zezwoleń.^[38]

Jakkolwiek w latach 2024-2026 dochodziło do protestów w Zambii, nie odnotowano w ich wyniku ofiar śmiertelnych wśród ludności cywilnej.

---

³⁴ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Zambia, data od 01.01.2024 do 10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

³⁵ Xinhuanet, At least 7 killed in western Zambia attack, 07.06.2026, <https://english.news.cn/africa/20260607/b0aad94db5fd482086ca8ce8902ec52d/c.html>

³⁶ UK Home Office, Zambia, 01.06.2026, <https://www.gov.uk/foreign-travel-advice/zambia/safety-and-security>

³⁷ Chanel Africa, Zambia campaign launch overshadowed by violence as nominations close, 25.05.2026, <https://www.channelafrica.co.za/channelafrica/news/zambia-campaign-launch-overshadowed-by-violence-as-nominations-close/>

³⁸ Amnesty International, Zambia 2025, <https://www.amnesty.org/en/location/africa/southern-africa/zambia/report-zambia/>

PRZESTĘPCZOŚĆ ZORGANIZOWANA

W Zambii nie odnotowuje się aktywności grup o charakterze mafijnym. Uwagę policji przyciągają natomiast gangi uliczne z Lusaki – zwłaszcza grupy z Chibolyi. Były one celem licznych akcji wymierzonych w zwalczanie takich przestępstw jak rozboje z użyciem niebezpiecznego narzędzia, porwania czy napaści. Według doniesień, działania te doprowadziły do spadku przestępczości zorganizowanej w niektórych obszarach.^[39]

Krajobraz przestępczości zorganizowanej Zambii charakteryzuje się głównie luźno powiązаныmi sieciami, a nie sztywnymi strukturami hierarchicznymi. Sieci te są zaangażowane w szeroki zakres nielegalnych działań – od handlu ludźmi i ich przemytu, przez obrót narkotykami, towarami akcyzowymi oraz podrabianymi, aż po przestępstwa przeciwko dzikiej przyrodzie i nielegalną eksploatację zasobów nieodnawialnych. Ich aktywność koncentruje się w kluczowych miejscach, takich jak przejścia graniczne oraz prowincja Copperbelt, gdzie transakcje transgraniczne i wydobywanie surowców są najbardziej opłacalne.^[40]

Sieci te utrzymują powiązania z regionalnymi i międzynarodowymi organizacjami przestępczymi, co ułatwia im transfer nielegalnych towarów przez granice. Ich podstawowy sposób działania opiera się jednak w większym stopniu na korupcji urzędników niż na otwartej przemocy, której poziom pozostaje stosunkowo niski.^[41]

PRAWNE I PRAKTYCZNE ASPEKTY DOTYCZĄCE ZMIANY MIEJSCA POBYTU

PRZEPISY REGULUJĄCE SWOBODĘ PRZEMIESZCZANIA SIĘ

Prawo Zambii przewiduje wolność przemieszczania się wewnątrz kraju, podróżowania za granicę, emigracji i repatriacji, a władze kraju na ogół respektują te prawa.^[42]

MIGRACJE WEWNĘTRZNE

Migracja wewnętrzna w Zambii charakteryzuje się dużą dynamiką i jest tradycyjnie zakorzeniona w przemianach gospodarczych kraju – szczególnie tych związanych z sektorem wydobywczym, potrzebami rolnictwa oraz zmianami środowiskowymi. Historycznie proces ten nasilił się po odkryciu złóż miedzi w latach 20. i 30. XX wieku, przyciągając ludność z obszarów wiejskich do regionu Copperbelt, a później także do stolicy kraju, Lusaki.^[43]

---

³⁹ The Organized Crime Index, Zambia, <https://ocindex.net/country/zambia>

⁴⁰ The Organized Crime Index, Zambia, <https://ocindex.net/country/zambia>

⁴¹ The Organized Crime Index, Zambia, <https://ocindex.net/country/zambia>

⁴² USDOS (US Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Zambia, 23.04.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/zambia/>

⁴³ Research Gate, Zambia: Internal migration at the core of territorial dynamics, [https://www.researchgate.net/publication/322471104_Zambia_Internal_migration_at_the_core_of_territorial_dynamics#:~:text=AAbstract,from%20urban%20to%20rural%20areas.](https://www.researchgate.net/publication/322471104_Zambia_Internal_migration_at_the_core_of_territorial_dynamics#:~:text=Abstract,from%20urban%20to%20rural%20areas.)

Spadek międzynarodowych cen miedzi w 1973 r. zapoczątkował gwałtowne spowolnienie w sektorze górniczym. W efekcie od lat 80. do końca lat 90. XX wieku w Zambii doszło do tzw. „re-ruralizacji”, będącej wynikiem odwrócenia się wcześniejszych trendów migracyjnych. Pomimo ponownego boomu górniczego w połowie lat 2000., odpływ ludności z miast na obszary wiejskie nadal się utrzymywał, do czego przyczynił się m.in. prężny rozwój średnioskalowego sektora rolniczego. Z czasem jednak poprawa sytuacji gospodarczej kraju wyhamowała ten trend, podczas gdy migracja ze wsi do miast ponownie przybrała na sile, prowadząc do przyspieszenia procesów urbanizacyjnych.^[44]

Wyższa mobilność ludności wpłynęła na ukształtowanie się nowego wzorca: migracji cyrkulacyjnej. Ten typ migracji tymczasowej – trwającej niekiedy zaledwie kilka miesięcy – charakteryzuje się regularnymi powrotami do miejsca pochodzenia. Zazwyczaj nie wiąże się on z przemieszczaniem na duże odległości, ponieważ w większości przypadków ruch ten odbywa się w obrębie tej samej prowincji. Ten rosnący trend wynika z jednej strony z dość ostrożnego postrzegania możliwości oferowanych przez miasta, z drugiej zaś – z niekorzystnych warunków klimatycznych i ograniczonej dostępności ziemi, które utrudniają prowadzenie działalności rolniczej i skłaniają do poszukiwania alternatywnych źródeł dochodu. Ponadto migranci stają się bardziej elastyczni i szukają doraźnych rozwiązań.^[45]

Dyweryfikacja wzorców migracyjnych od lat 2000. znacząco przyczynia się jednocześnie do wzrostu gęstości zaludnienia niektórych obszarów regionalnych, takich jak tereny wzdłuż linii kolejowej czy nowe obszary wydobywcze.^[46]

Aktualnie miejska populacja Zambii rośnie szybko – w tempie około 3,8% do 4,2% rocznie – a ponad 47% całej ludności mieszka na obszarach zurbanizowanych, takich jak Lusaka, Kitwe i region Copperbelt.^[47]

WEWNĘTRZNI UCHODźCY

W Zambii nie odnotowuje się wewnętrznych przesiedleń.

UCHODźCY W KRAJACH SĄSIEDNICH

W ogólnodostępnych źródłach informacji brak jest wzmianek na temat fali uchodźców z Zambii przebywających w krajach ościennych, do których dochodziłoby w chwili obecnej.

---

⁴⁴ Research Gate, Zambia: Internal migration at the core of territorial dynamics, [https://www.researchgate.net/publication/322471104_Zambia_Internal_migration_at_the_core_of_territorial_dynamics#:~:text=AAbstract,from%20urban%20to%20rural%20areas](https://www.researchgate.net/publication/322471104_Zambia_Internal_migration_at_the_core_of_territorial_dynamics#:~:text=Abstract,from%20urban%20to%20rural%20areas).

⁴⁵ Research Gate, Zambia: Internal migration at the core of territorial dynamics, https://www.researchgate.net/publication/322471104_Zambia_Internal_migration_at_the_core_of_territorial_dynamics#:~:text=AAbstract,from%20urban%20to%20rural%20areas.

⁴⁶ Research Gate, Zambia: Internal migration at the core of territorial dynamics, https://www.researchgate.net/publication/322471104_Zambia_Internal_migration_at_the_core_of_territorial_dynamics#:~:text=AAbstract,from%20urban%20to%20rural%20areas.

⁴⁷ Wordometer, Zambia Population (Live), <https://www.worldometers.info/world-population/zambia-population/>

PODSUMOWANIE

Zambia jest republiką. Aktualnie prawo tego kraju nie przewiduje kary śmierci za żadne przestępstwo.

Sytuacja bezpieczeństwa na w Zambii jest stabilna. Na terenie kraju nie toczy się konflikt zbrojny, a ludność cywilna nie jest celem ataków.

W Zambii nie odnotowuje się wewnętrznych ani zagranicznych przymusowych przesiedleń.

ZASTRZEŻENIE

Niniejsze opracowanie tematyczne zostało przygotowane przez Wydział Informacji o Krajach Pochodzenia Urzędu do Spraw Cudzoziemców na potrzeby prowadzenia postępowań w sprawach o udzielenie ochrony międzynarodowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Opracowanie na temat sytuacji bezpieczeństwa może być pomocne w szczególności w sprawach rozpatrywanych w oparciu o **art. 15 pkt. 3 oraz art. 18 pkt. 1. Ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP z dn. 13 czerwca 2003 z późn. zmianami.**

Treść opracowania nie przesądza jednak o wyniku decyzji w indywidualnym postępowaniu administracyjnym, gdyż zawsze brana jest pod uwagę całość zgromadzonego materiału dowodowego i indywidualny charakter sprawy.

Informacje zamieszczone w niniejszym opracowaniu pochodzą w większości z publicznie dostępnych źródeł. Zostały one zebrane i opracowane przy zachowaniu zasady neutralności i obiektywizmu, a także z dołożeniem najwyższej staranności – tak, by odzwierciedlały aktualny w chwili publikacji opracowania stan wiedzy na prezentowany temat, a także pochodziły z różnych źródeł.

Terminologia użyta w niniejszym opracowaniu nie jest terminologią prawniczą. Określenia takie jak „prześladowanie”, „dyskryminacja”, „konflikt” itp. używane mogą być, za materiałami źródłowymi, w znaczeniu potocznym i nie są tożsame z definicjami podanymi w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Niniejsze opracowanie zawiera wyłącznie informacje, poglądy i opinie prezentowane przez autorów materiałów źródłowych. Oświadczenia i oceny zawarte w niniejszym opracowaniu nie są i nie mogą być uważane za oświadczenia i oceny własne Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Niniejsze opracowanie nie jest także i nie może być uważane za jakąkolwiek deklarację polityczną polskich władz.

Urząd do Spraw Cudzoziemców nie ponosi odpowiedzialności prawnej za publikowane w opracowaniu treści ani nie jest zobowiązany do publikacji jego aktualizacji, a także nie ponosi odpowiedzialności za sposób wykorzystania udostępnionych informacji.

Informujemy, że autorskie prawa majątkowe do niniejszego opracowania, w tym prawo do jego rozpowszechniania i publicznego udostępniania w Internecie, przysługują wyłącznie Urzędowi do Spraw Cudzoziemców (adres: ul. Koszykowa 16, 00-564 Warszawa; NIP: 5262548316; REGON: 017315012).

BIBLIOGRAFIA

---

1. ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Zambia, data od 01.01.2024 do 10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>
2. Amnesty International, Death penalty report 2025, 05.05.2026, <https://www.amnesty.org.uk/knowledge-hub/all-resources/death-penalty-report-2025/>
3. Amnesty International, Zambia 2025, <https://www.amnesty.org/en/location/africa/southern-africa/zambia/report-zambia/>
4. Britannica, Government and society, <https://www.britannica.com/place/Zambia/Government-and-society>
5. BTI transformation Index, Zambia Country Report 2026, <https://bti-project.org/en/reports/country-report/ZMB>
6. Chanel Africa, Zambia campaign launch overshadowed by violence as nominations close, 25.05.2026, <https://www.chanelafrica.co.za/chanelafrica/news/zambia-campaign-launch-overshadowed-by-violence-as-nominations-close/>
7. Defenceweb, African Military Profile. Zambia, <https://defenceweb.co.za/security/african-militaries/zambia/>
8. Electoral Commission of Zambia, General Election Results, https://www.elections.org.zm/?page_id=4293
9. Global Access to Justice, Zambia <https://globalaccesstojustice.com/global-overview-zambia/?lang=en>
10. Gov.pl, Zambia, <https://www.gov.pl/web/rpa/zambia-ie>
11. International Growth Centre, Hakainde Hichilema, President Republic of Zambia, <https://www.theigc.org/people/hakainde-hichilema>
12. IPU Parline, Zambia, National Assembly, <https://data.ipu.org/parliament/ZM/ZM-LC01/election/ZM-LC01-E20210812/>
13. Minority Rights Group, Zambia, <https://minorityrights.org/country/zambia/>
14. PRIO, Zambia's 2026 general elections: Democratic progress amid persistent challenges, <https://www.prio.org/publications/14758>
15. Research Gate, Zambia: Internal migration at the core of territorial dynamics, https://www.researchgate.net/publication/322471104_Zambia_Internal_migration_at_the_core_of_territorial_dynamics/~:text=Abstract,from%20urban%20to%20rural%20areas.
16. Research Gate, Zambia: Internal migration at the core of territorial dynamics, https://www.researchgate.net/publication/322471104_Zambia_Internal_migration_at_the_core_of_territorial_dynamics/~:text=Abstract,from%20urban%20to%20rural%20areas.
17. Study.com, Ethnic Groups of Zambia | People & Language, <https://study.com/academy/lesson/zambia-ethnic-groups.html>

18. The Organized Crime Index, Zambia, <https://ocindex.net/country/zambia>
19. UK Home Office, Zambia, 01.06.2026, <https://www.gov.uk/foreign-travel-advice/zambia/safety-and-security>
20. USDOS (US Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Zambia, 23.04.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/zambia/>
21. USDOS (US Department of State), Zambia (02/07), Archived Content, <https://2009-2017.state.gov/outofdate/bgn/zambia/80169.htm>
22. Wikimedia Commons, File: Zambia, administrative divisions - de - colored.svg, domena publiczna, https://pl.wikipedia.org/wiki/Plik:Zambia,_administrative_divisions_-_en_-_colored.svg
23. Wordometer, Zambia Population (Live), <https://www.worldometers.info/world-population/zambia-population/>
24. Xinhuanet, At least 7 killed in western Zambia attack, 07.06.2026, <https://english.news.cn/africa/20260607/b0aad94db5fd482086ca8ce8902ec52d/c.html>